

Forskrift om sivilforsvar (sivilforsvarsforskriften)

Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap ~~xx.xx.xxxx~~ med hjemmel i sivilbeskyttelsesloven § 4, § 6, § 7, § 7 a, § 8, § 8 a, § 9, § 9 b, § 9 c, § 12, § 13, § 16, § 25, § 26, § 27, § 29, § 36, § 37 og § 38, jf. delegeringsvedtak 25. juni 2010 nr. 943 og 16. april 2021 nr. 1175.

Kapittel 1 Hva forskriften gjelder

§ 1 Hva forskriften gjelder

Forskriften gjelder

- a) Sivilforsvarets organisering og oppgaver
- b) rettigheter og plikter for de som vurderes til tjeneste i Sivilforsvaret og for tjenestepliktige i Sivilforsvaret
- c) midlertidig fritak fra tjeneste når samfunnsinteresser krever det og når det foreligger vektige velferdsgrunner
- d) opphør av tjenesteplikt
- e) Sivilforsvarets varslings av befolkningen
- f) rekvirering av fast eiendom, løsøre og rettigheter
- g) kommunenes plikt til å stille lager og rom til rådighet for Sivilforsvaret
- h) straff og overtredelsesgebyr.

§ 2 Tjeneste i Sivilforsvaret

Med tjeneste i Sivilforsvaret menes deltakelse på kurs, øvelse og innsats.

Kapittel 2 Sivilforsvarets organisering og oppgaver

§ 3 Sivilforsvarets organisering

Sivilforsvaret er underlagt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Norge er inndelt i sivilforsvarsdistrikter.

§ 4 Bistandsanmodninger

En forespørsel om bistand skal rettes skriftlig til sivilforsvarsdistriktet, som vurderer og avgjør om Sivilforsvaret kan yte bistand. Gjelder forespørselen om bistand flere distrikter skal den rettes til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, som vurderer og avgjør om Sivilforsvaret kan yte bistand. Er det nødvendig med rask bistand, kan forespørselen fremmes og behandles muntlig, og bekreftes skriftlig i ettertid.

Er et sivilforsvarsdistrikt i tvil om det kan gis bistand, skal forespørselen avgjøres av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Kapittel 3 Tjenesteplikt i Sivilforsvaret

§ 5 Egenerklæring og plikt til å gi opplysninger før rekrutteringsmøtet

De som Siviltjenestevet vurderer å pålegge tjeneste, skal fylle ut en egenerklæring om helse og gi de opplysningene som er nødvendige for å avgjøre om de kan innkalles til rekrutteringsmøte og pålegges tjeneste i Siviltjenestevet. Siviltjenestevet kan kreve at det opplyses om

- a) sykdommer, skader, behandlinger, medisinbruk og annen helseinformasjon som er nødvendig for å vurdere om de er egnet til tjeneste i Siviltjenestevet
- b) statsborgerskap
- c) sivilstatus
- d) omsorgsoppgaver for barn eller nærstående
- e) pårørende
- f) utdanning
- g) nåværende arbeidsforhold og tidligere arbeidserfaring
- h) førerkort og andre særlige ferdigheter og kvalifikasjoner
- i) utført sivilteneste og tjeneste i Forsvaret og politireserven.

I ekstraordinære situasjoner, der tjenestelige hensyn krever det, kan Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap bestemme at kravene om egenerklæring og opplysningsplikt helt eller delvis skal settes til side.

§ 6 Innkalling til rekrutteringsmøte

De som etter en forhåndsvurdering antas å være best egnet til tjeneste, kan innkalles til et rekrutteringsmøte. Rekrutteringsmøter bør legges til steder som gir kortest mulig reisetid for dem som skal møte.

Hvis sykdom, utdanningsprøver, planlagt utdanningsopphold i utlandet eller andre vektige grunner taler for det, kan Siviltjenestevet etter søknad utsette møteplikten. Med utdanningsprøver menes eksamener, prøver og oppgaver. Den som vurderes til tjeneste skal dokumentere at fraværet som rekrutteringsmøtet fører til vil få urimelige konsekvenser for utdanningen. Møteplikten kan utsettes med inntil ett år om gangen.

De som har fylt ut en egenerklæring etter § 5, men ikke innkalles til et rekrutteringsmøte, skal informeres om at de for tiden ikke vurderes som aktuelle for Siviltjenestevet.

§ 7 Godtgjøring for å møte på rekrutteringsmøte

Oppmøte til et rekrutteringsmøte godtgjøres etter beregningene og satsene i særavtalen til Hovedavtalen mellom staten og hovedsammenslutningene om dekning av utgifter til reise og kost innenlands.

Siviltjenestevet dekker ikke tappt arbeidsfortjeneste eller andre økonomiske tap som følge av å møte på et rekrutteringsmøte.

§ 8 Vurdering av hvem som kan pålegges tjenesteplikt

Siviltjenestevet vurderer på rekrutteringsmøtet hvem som er best egnet til tjeneste i Siviltjenestevet. I denne vurderingen skal Siviltjenestevet legge vekt på

- a) vurderingen av helsetilstanden
- b) andre innhentede opplysninger
- c) vandelsvurderingen, jf. sivilbeskyttelsesloven § 7 a

d) samtaler.

På grunnlag av de medisinske opplysningene som den innkalte har lagt frem og de kliniske undersøkelsene på rekrutteringsmøtet, vurderer Sivilforsvarets leger hvem som tilfredsstillende helsekravene for å kunne gjøre tjeneste i Sivilforsvaret. Denne vurderingen skal ikke bygge på opplysninger som er eldre enn tre måneder.

Er særlige forutsetninger nødvendige for å inneha en bestemt stilling eller utføre bestemte oppgaver i Sivilforsvaret, skal Sivilforsvaret i vurderingen av hvem som er best egnet til tjeneste også legge vekt på andre prøver for å kartlegge om vedkommende har

- a) tilstrekkelige ferdigheter
- b) tilstrekkelig fysisk kapasitet
- c) tilstrekkelig evne til læring.

Sivilforsvaret skal på forespørsel informere den innkalte om resultatene fra helsevurderingen og andre prøver etter denne bestemmelsen.

I ekstraordinære situasjoner, der tjenestelige hensyn krever det, kan Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap bestemme at rekrutteringsprosessen skal gjennomføres etter forenklete prosedyrer. Det kan herunder bestemmes at vurderingskravene i denne bestemmelsen helt eller delvis skal settes til side.

§ 9 Pålegg om tjenesteplikt

Sivilforsvaret pålegger tjenesteplikt på bakgrunn av Sivilforsvarets behov og vurderingene etter § 8.

Den som er pålagt tjenesteplikt skal skriftlig bekrefte at pålegget om tjenesteplikt er mottatt.

§ 10 Innkalling til kurs, øvelse og innsats

Den tjenestepliktige skal innkalles skriftlig til kurs minst to måneder før kurset starter. Innkallingen skal minst inneholde informasjon om kursets varighet, fritaksreglene og godtgjøringen i Sivilforsvaret. Den tjenestepliktige skal svare skriftlig på innkallingen.

Den tjenestepliktige skal innkalles skriftlig til øvelse minst fire uker før øvelsen starter. Innkallingen skal minst inneholde informasjon om øvelsens varighet, fritaksreglene og godtgjøringen i Sivilforsvaret. Den tjenestepliktige skal svare skriftlig på innkallingen.

Den tjenestepliktige kan innkalles skriftlig eller muntlig til innsats. Den tjenestepliktige skal svare skriftlig på et varsel eller en innkalling, uansett hvor kort tid før fremmøtetidspunktet den tjenestepliktige ble varslet eller innkalt. Dersom den tjenestepliktige har inntatt alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler, jf. sivilbeskyttelsesloven § 9 b, skal det samtidig opplyses om det.

I ekstraordinære situasjoner, der tjenestelige hensyn krever det, kan Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap bestemme at innkallingen av tjenestepliktige etter første og andre ledd kan skje med kortere frister.

§ 11 Tjenestepliktiges meldeplikt

Endrer den tjenestepliktige postadresse, e-postadresse eller mobiltelefonnummer, skal dette meldes til Sivilforsvaret senest åtte dager etter endringen. Det skal bare opplyses om endring av

postadresse som er fast eller midlertidig i mer enn to måneder. Ved midlertidig endring skal det opplyses om hvor lenge denne endringen skal gjelde.

Den tjenestepliktige skal fortløpende melde fra til Sivilforsvaret om endringer i helsetilstanden og om andre forhold som har betydning for tjenesteplikten. Endringene skal dokumenteres.

§ 12 Uniform, effekter og utstyr

Den tjenestepliktige skal bære Sivilforsvarets uniform under tjeneste og følge gjeldende retningslinjer for utforming og bruk av uniformen, tilhørende effekter og utstyr.

Den tjenestepliktige skal signere for å ha mottatt Sivilforsvarets uniform, effekter og utstyr, og plikter å oppbevare og vedlikeholde dette på forsvarlig måte.

Dersom uniform, effekter eller utstyr blir skadet, stjålet eller på annen måte går tapt, skal den tjenestepliktige straks melde fra til Sivilforsvaret.

Uniform, effekter og utstyr skal uten ugrunnet opphold leveres tilbake til Sivilforsvaret når tjenestetiden opphører, eller dersom Sivilforsvaret krever det.

§ 13 Engangserstatning ved dødsfall og medisinsk invaliditet

Reglene i forsvarsloven § 33 og vernepliktsforskriften kapittel 13 får tilsvarende anvendelse for de tjenestepliktige i Sivilforsvaret, med de unntakene og tilpasningene som fremgår av andre, tredje og fjerde ledd.

Medisinsk invaliditetsgrad fastsettes av Arbeids- og velferdsetatens (NAV) i vedtak om varig medisinsk invaliditetsgrad. Har NAV kommet til at den varige medisinske invaliditetsgraden er under 15 %, uten at dette bygger på en spesialisterklæring, skal invaliditetsgraden likevel fastsettes av Sivilforsvaret etter invaliditetstabellen i forskrift 21. april 1997 nr. 373 om menerstatning ved yrkesskade del II. Invaliditetsgraden skal i slike tilfeller fastsettes på bakgrunn av en spesialisterklæring, som innhentes og dekkes av Sivilforsvaret.

En skade anses påført under tjenesten i Sivilforsvaret også når den har oppstått under

- a) reise til og fra tjeneste og rekrutteringsmøte
- b) gjennomføring av rekrutteringsmøte
- c) aktivitet innenfor forlegning, leirområde og tilsvarende
- d) opplæring og aktiviteter som arrangeres eller betales av Sivilforsvaret.

Vedtak om engangserstatning fra Statens Pensjonskasse kan innen tre uker påklages til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

§ 14 Innhenting av personopplysninger

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Sivilforsvaret kan innhente, behandle og registrere følgende personopplysninger om personer som vurderes for tjenesteplikt i Sivilforsvaret og for tjenestepliktige i Sivilforsvaret:

- a) navn
- b) fødselsnummer eller D-nummer
- c) fødselsdato, fødested og eventuell dødsdato
- d) status i folkeregisteret

- e) bostedsadresse og postadresse med adressehistorikk
- f) sivilstatus
- g) pårørende
- h) omsorgsoppgaver for barn eller nærstående
- i) statsborgerskap og statsborgerskapshistorikk
- j) oppholdstillatelse
- k) førerkort
- l) utdanning
- m) lisenser, sertifikater og sertifiseringer
- n) nåværende arbeidsforhold og tidligere arbeidserfaring
- o) helseinformasjon som er nødvendig for å vurdere om en person er egnet til tjeneste
- p)andel
- q) utført siviltjeneste og tjeneste i Forsvaret, Sivilforsvaret og Politireserven
- r) militær kompetanse
- s) andre opplysninger som er nødvendige for vurderingen av tjenesteplikt eller forutsetninger for tjeneste i Sivilforsvaret.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap er behandlingsansvarlig for personopplysninger som behandles i Sivilforsvaret.

§ 15 *Oppbevaring og sletting av personopplysninger*

Sivilforsvaret skal i et personellregister dokumentere all tjeneste som den tjenestepliktige har gjennomført.

Personopplysninger skal ikke lagres lenger enn det som er nødvendig for formålet i sivilbeskyttelsesloven § 7. Opplysningene skal slettes med mindre noe annet følger av arkivlova eller annen lov.

Sivilforsvaret kan uten hinder av andre ledd lagre personopplysninger for historiske, statistiske eller vitenskapelige formål, dersom samfunnets interesse i at opplysningene lagres klart overstiger de ulempene som lagringen kan medføre for den enkelte.

§ 16 *Forbud mot å bruke berusende eller bedøvende midler*

Forbudet mot å bruke berusende eller bedøvende midler etter sivilbeskyttelsesloven § 9 b gjelder også i fritiden i forbindelse med tjeneste både innenfor og utenfor Sivilforsvarets områder. Med fritiden i forbindelse med tjeneste menes

- a) for kurs: fritiden i perioden fra kursets oppstart til kursets avslutning, med unntak for fritiden i helger dersom den tjenestepliktige oppholder seg utenfor Sivilforsvarets områder
- b) for øvelse: fritiden i perioden fra øvelsens oppstart til øvelsens avslutning
- c) for innsats: fritiden i perioden fra innsatsens oppstart til innsatsens avslutning dersom innsatsen varer i flere dager og den tjenestepliktige har fått varsel om dette.

Tjenestepliktige skal ikke oppbevare alkoholholdig drikke eller annet berusende eller bedøvende middel på Sivilforsvarets områder. For å sikre at plikten overholdes, kan Sivilforsvaret kontrollere bygninger, rom og kjøretøy på Sivilforsvarets områder.

Tjenestepliktige skal informere sine overordnede om andres bruk av berusende eller bedøvende midler som kan gå ut over tjenesten.

§ 17 Unntak fra forbudet mot å bruke berusende eller bedøvende midler

Forbudet mot å bruke berusende eller bedøvende midler gjelder ikke for legemidler som brukes i samsvar med gyldig resept fra lege, tannlege eller annet helsepersonell med rekvireringsrett. Den som inntar legemidler som kan virke berusende eller bedøvende, skal orientere Sivilforsvaret om dette.

Sivilforsvaret kan tillate at tjenestepliktige drikker alkohol i moderate mengder i forbindelse med representasjon eller arrangement under tjenesten.

§ 18 Opphør av tjenesteplikt og avtale om videre tjenesteplikt

Tjenesteplikten opphører når den tjenestepliktige

- a) har fylt 55 år
- b) har nådd 19 måneder samlet tjenestetid i Sivilforsvaret, Forsvaret og politireserven
- c) har vært bosatt utenfor Norge sammenhengende i tre år
- d) har et varig pleie- eller omsorgsansvar alene, og dette ansvaret er uforenlig med å gjøre tjeneste i Sivilforsvaret
- e) ikke lenger tilfredsstiller helsekravene for å gjøre tjeneste i Sivilforsvaret
- f) av annen særlig grunn anses uegnet til tjeneste i Sivilforsvaret, blant annet som følge av domfellelse for straffbart forhold eller vedtatt vergemål.

Den som på grunn av studier oppholder seg i utlandet i mer enn tre år, regnes likevel ikke som bosatt i utlandet etter første ledd bokstav c.

Den som faller inn under første ledd bokstav a, b eller c kan inngå avtale med Sivilforsvaret om videre tjenesteplikt. I avtalen skal det fastsettes nærmere vilkår for tjenesteplikten.

Kapittel 4 Midlertidig fritak fra tjeneste i Sivilforsvaret

§ 19 Søknad om midlertidig fritak fra tjeneste

En søknad om midlertidig fritak fra tjeneste skal inneholde nødvendige opplysninger og dokumentasjon. Søknaden skal sendes til Sivilforsvaret uten ugrunnet opphold etter at et varsel om eller en innkalling til tjeneste er mottatt.

§ 20 Midlertidig fritak fra tjeneste for ansatte i virksomheter som ivaretar kritiske samfunnsfunksjoner

En virksomhet som ivaretar eller understøtter samfunnets kritiske funksjoner som må opprettholdes eller opprettes for å dekke befolkningens og samfunnets grunnleggende behov og trygghet, og som er registrert som virksomhet som ivaretar kritiske samfunnsfunksjoner etter vernepliktsforskriften § 65, kan gis midlertidig fritak fra tjeneste for ansatt som har en kritisk funksjon i virksomheten. Det kan gis fritak så lenge den ansatte har stillingen.

Virksomheten skal gi opplysninger til Sivilforsvaret om hvilket bemanningsbehov den har, hvilke av samfunnets kritiske funksjoner den tjenestepliktige dekker, og om funksjonen kan dekkes av andre.

Et vedtak om fritak gjelder for inntil tre år av gangen, og kan oppheves dersom vilkårene for fritak ikke lenger er oppfylt.

I ekstraordinære situasjoner kan Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap gjøre unntak fra kravet om at virksomheten må være registrert i samsvar med vernepliktsforskriften § 65. Det kan gjøres unntak så lenge det er nødvendig på grunn av den ekstraordinære situasjonen.

§ 21 Midlertidig fritak fra tjeneste for ansatte i nødetatene

Polititjenestepersoner, ansatte i brann- og redningsvesenet og helsepersonell ansatt i helse- og omsorgstjenesten, jf. helsepersonelloven § 3 første ledd punkt 1 og 2, kan etter søknad fra arbeidsgiver gis midlertidig fritak fra tjeneste. Det kan gis fritak så lenge den ansatte har stillingen.

Et vedtak om fritak gjelder for inntil tre år av gangen, og kan oppheves dersom vilkårene for fritak ikke lenger er oppfylt.

§ 22 Midlertidig fritak fra tjeneste ved sykdom og skade

En tjenestepliktig gis etter søknad midlertidig fritak fra tjeneste ved sykdom eller skade, dersom den tjenestepliktige ikke kan gjennomføre tjenesten i en bestemt periode. Den tjenestepliktige kan pålegges å dokumentere ved legeerklæring at tjenesten på grunn av sykdom eller skade ikke kan gjennomføres i den aktuelle perioden.

Den tjenestepliktige kan pålegges ytterligere legeundersøkelse dersom legeerklæringen ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å avgjøre om den tjenestepliktige kan gjennomføre tjenesten.

§ 23 Midlertidig fritak fra tjeneste på grunn av graviditet

Tjenestepliktige kvinner gis midlertidig fritak fra tjeneste dersom de på grunn av graviditet ikke kan gjennomføre hele eller deler av tjenesten.

§ 24 Midlertidig fritak fra tjeneste på grunn av omsorgsansvar

En tjenestepliktig i omsorgspermisjon etter folketrygdloven kapittel 14 og arbeidsmiljøloven kapittel 12 gis etter søknad midlertidig fritak fra tjeneste.

En tjenestepliktig som har omsorgsansvar alene for barn under 16 år, gis etter søknad midlertidig fritak fra tjeneste dersom ingen andre kan ivareta omsorgsansvaret. Det samme gjelder for en tjenestepliktig som alene har daglig pleieomsorg for andre nærstående.

En tjenestepliktig som deler omsorgs- eller pleieansvar med en person som på grunn av egen arbeidssituasjon, utdanning, sykdom, tjenesteplikt i Forsvaret eller politireserven, eller andre tungtveiende grunner ikke kan ivareta ansvaret, gis etter søknad midlertidig fritak fra tjeneste.

Er to personer med delt omsorgs- eller pleieansvar begge tjenestepliktige, kan en av dem etter søknad gis midlertidig fritak fra tjeneste. Dette gjelder også dersom den ene personen er fritatt fra tjeneste etter § 20 første ledd eller § 21 første ledd.

Fritak fra tjeneste etter andre, tredje og fjerde ledd gis for inntil 3 år av gangen.

§ 25 Midlertidig fritak fra tjeneste på grunn av utdanning

En tjenestepliktig som er under utdanning kan etter søknad gis midlertidig fritak fra tjeneste dersom det dokumenteres at fraværet som sivilforsvarstjenesten vil føre til, vil få urimelige konsekvenser for utdanningen.

§ 26 Midlertidig fritak fra tjeneste på grunn av næringsvirksomhet eller sesongarbeid

Dersom den tjenestepliktiges fravær vil påføre virksomheten et vesentlig økonomisk tap, eller føre til at hele eller deler av virksomheten må nedlegges, kan den tjenestepliktige etter søknad gis midlertidig fritak fra tjeneste.

Ved vurderingen av om en virksomhet vil bli påført et vesentlig økonomisk tap, skal det vektlegges om Sivilforsvarets ordninger for økonomisk hjelp kan avhjelpe situasjonen.

En tjenestepliktig som driver næring med husdyrhold kan etter søknad gis midlertidig fritak fra tjeneste dersom det ikke kan skaffes avløser. Det samme gjelder dersom fraværet av andre årsaker vil påføre næringsvirksomheten urimelige konsekvenser, som for eksempel at dyrene må slaktes eller selges.

Sesongarbeidere som kan dokumentere at tjenesten vil foregå i en periode hvor de vil tjene en vesentlig del av årsinntekten, kan etter søknad gis fritak så lenge sesongarbeidet varer.

§ 27 Midlertidig fritak fra tjeneste på grunn av politisk verv eller kandidatur

En tjenestepliktig som er kandidat til stortings-, fylkes- eller kommunevalg, gis etter søknad midlertidig fritak fra tjeneste fra en måned før valget til og med valgdagen. Den som blir valgt til stortingsrepresentant, gis etter søknad midlertidig fritak fra tjeneste.

§ 28 Midlertidig fritak fra tjeneste på grunn av bosetting eller opphold i utlandet

Tjenestepliktige gis etter søknad midlertidig fritak fra tjeneste når de er registrert på utenlandsk adresse eller midlertidig bosatt i utlandet.

§ 29 Midlertidig fritak fra tjeneste av særlige grunner

En tjenestepliktig som ikke omfattes av fritaksgrunnene i §§ 20 til 28 kan etter søknad gis midlertidig fritak fra tjeneste dersom

- a) familieforhold gjør fravær fra hjemmet spesielt vanskelig
- b) særlige økonomiske belastninger av tjenesteplikten ikke dekkes av Sivilforsvarets ordninger for økonomisk hjelp
- c) tjenesten kommer i samme periode som nødvendige kurs eller opplæring i den tjenestepliktiges arbeidsforhold
- d) tjenesten kommer i en ekstraordinært belastende periode i den tjenestepliktiges arbeidsforhold eller
- e) andre særlige grunner foreligger.

§ 30 Meldeplikt

Tjenestepliktige som er innvilget midlertidig fritak etter §§ 22 til 29 skal uten ugrunnet opphold varsle Sivilforsvaret om endringer i forhold som er lagt til grunn for fritaket.

Virksomheter skal uten ugrunnet opphold melde fra når en tjenestepliktig som er innvilget fritak etter § 20 eller § 21 ikke lenger har stillingen.

§ 31 Klage

Den tjenestepliktige kan påklage et avslag på søknad om midlertidig fritak etter §§ 22 til 29. Avslag på søknad om fritak fra øvelse og innsats kan ikke påklages.

Virksomheter og arbeidsgivere kan påklage et avslag på søknad om midlertidig fritak etter § 20 og § 21.

Kapittel 5 Godtgjøring for tjeneste i Sivilforsvaret

§ 32 Tjenestetillegg

Tjenestepliktige i Sivilforsvaret gis et tjenestetillegg på 0,2 % av grunnbeløpet i folketrygden (G) per påbegynt tjenstedøgn og et ulempetillegg på 0,4 % av G ved innsats per påbegynt tjenstedøgn.

Befal gis etter grad et ledertillegg per påbegynt tjenstedøgn med følgende satser:

- a) nestlagfører (grad 10): 0,05 % av G
- b) lagfører (grad 9): 0,1 % av G
- c) nestleder (grad 8): 0,2 % av G
- d) leder (grad 7): 0,3 % av G.

§ 33 Godtgjøring for tapt arbeidsinntekt ved tjeneste

Den tjenestepliktige kan etter søknad til Sivilforsvaret få dekket tapt arbeidsinntekt som følge av tjeneste i Sivilforsvaret med inntil 6 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G). Tjenestepliktige kan kreve tapt arbeidsinntekt innenfor normalarbeidstid og begrenset til 100 % stilling, dersom tapet dokumenteres.

Dekningen av tapt arbeidsinntekt gir ikke grunnlag for feriepenger eller opptjening av pensjonspoeng.

§ 34 Særskilt økonomisk hjelp og næringsbidrag

Tjenestepliktige som blir påført ekstra utgifter på grunn av tjenestegjøring, kan etter søknad til Sivilforsvaret gis et bidrag til dekning av ekstrautgiftene.

Selvstendig næringsdrivende kan etter søknad til Sivilforsvaret gis et bidrag til å opprettholde egen næringsvirksomhet under tjenesten.

Bidragene fastsettes etter Fredsregulativet for kurs, øvelse, innsats og annen tjeneste i Sivilforsvaret.

§ 35 Annen utgiftsdekning

Når Sivilforsvaret ikke sørger for skyss, kost og overnatting under tjenesten, kan den tjenestepliktige etter søknad til Sivilforsvaret få dekket sine utgifter etter statens reiseregulativ.

§ 36 Klage

Vedtak etter § 33, § 34 og § 35 kan påklages til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Kapittel 6 Lagre og rom til bruk for Sivilforsvaret

§ 37 Plassering av Sivilforsvarets materiell

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap utpeker de kommunene som skal stille med lager til Sivilforsvarets materiell og beslutter om lageret skal være et distrikts- eller avdelingslager.

Grunnlaget for Sivilforsvarets lagringsbehov er den til enhver tid gjeldende organisasjons- og utrustningsplan for Sivilforsvaret.

§ 38 Generelle krav til lagre

Sivilforsvarets lagre skal være

- a) tilgjengelige for Sivilforsvaret uten bistand fra kommunen
- b) fysisk adskilt fra andre arealer og med egen adkomst
- c) brann- og innbruddssikre etter en stedlig risikovurdering
- d) tilstrekkelig oppvarmet til at materiell kan tørkes og personer kan oppholde seg der
- e) sikret tilstrekkelig vann- og strømtilførsel
- f) sikret tilgang til toalett og vask
- g) utstyrt med plass for antenne til nødvendig sambandsutstyr
- h) sikret internettilgang
- i) egnet til å lagre og vedlikeholde Sivilforsvarets materiell.

På utsiden av hvert lager skal det være et belyst asfaltert areal for lasting og parkering.

Lagrene skal tilfredsstillende arbeidsmiljølovens helse-, miljø- og sikkerhetskrav.

§ 39 Særlige krav til distrikts- og avdelingslagre

Hvert distriktslager skal ha en grunnflate på minst 180 m² og ha egen adkomst med kjørehøyde på minst 4,2 meter. Lageret skal være organisert med pallereoler egnet for håndtering av materiell uten bruk av løfteutstyr. Grunnflaten kan være mindre dersom arealreduksjonen kompenseres med egnet løfteutstyr med sertifiserte førere som kan betjene et tilsvarende areal. Minst 10 m² av arealet skal være organisert med hyllereoler og ha tilfredsstillende luftfuktighet og temperatur for å oppbevare elektronisk utstyr.

Hvert avdelingslager skal ha en grunnflate på minst 180 m² og ha egen adkomst med kjørehøyde på minst 3,5 meter. Lageret skal være utstyrt med hyllereoler utformet slik at materiellet kan håndteres uten å bruke løfteutstyr. Minst 10 m² av arealet skal ha tilfredsstillende luftfuktighet og temperatur for å oppbevare elektronisk utstyr.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan ved operativt behov kreve at utpekte distrikts- og avdelingslagre skal utvides med forsterkninger på inntil

- a) 10 m² areal med tilfredsstillende luftfuktighet og temperatur for å lagre elektronisk utstyr når det er behov for å forsterke materielloppsettingen med slikt utstyr
- b) 50 m² areal og kjørehøyde på minst 2,5 meter når det er behov for å forsterke materielloppsettingen med materiell for måling av radioaktiv bakgrunnsstråling
- c) 50 m² areal og kjørehøyde på minst 4,2 meter når det er behov for å forsterke materielloppsettingen med utstyr til bruk mot kjemiske, biologiske, nukleære og eksplosive farer
- d) 250 m² areal og kjørehøyde på minst 4,2 meter for å lagre tilleggsmateriell til bruk ved større hendelser
- e) 250 m² uteareal til lagring av containere og store kjøretøy.

§ 40 Adgangen til å dispensere fra kravene til lagre

Dersom det ikke vil svekke beredskapen kan Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap etter søknad dispensere fra kravene i § 38 og § 39 i inntil tre år. Dersom det dispenseres,

skal kommunen så langt det er mulig kompensere for dette og utarbeide en plan for å sette lagrene i forskriftsmessig stand. En søknad om dispensasjon skal sendes til sivilforsvarsdistriktet.

§ 41 Rom til bruk ved rekruttering, kurs, øvelser og innsatser

Kommunen skal vederlagsfritt stille egnede rom og kommunal grunn til bruk for Sivilforsvaret ved rekruttering, kurs, øvelser og innsatser. Rommene skal tilfredsstille arbeidsmiljølovens krav til helse, miljø og sikkerhet, herunder kravene til adskilte garderober, dusj for begge kjønn og spiseplass.

Skal Sivilforsvarets ansatte og tjenestepliktige møte til innsats på kort varsel, skal kommunen stille parkering til rådighet og dekke parkeringskostnadene.

Rom som skal brukes til kurs, øvelser og innsatser, skal så langt det er mulig, samlokaliseres med lager for Sivilforsvarets materiell.

§ 42 Fordeling av kommunenes utgifter til lagre og rom

Kommuner som blir pålagt å stille med lager og rom til Sivilforsvaret, kan kreve dokumenterte utgifter dekket av de andre kommunene i sivilforsvarsdistriktet. Utgiftene fordeles mellom kommunene i sivilforsvarsdistriktet på grunnlag av folketallet i kommunene og kan kreves dekket årlig og etterskuddsvis.

Kapittel 7 Varsling av befolkningen

§ 43 Befolkningsvarsling

Sivilforsvaret har ansvaret for å utløse eget varslingssystem i krig eller når krig truer.

I fredstid kan Sivilforsvarets varslingssystem brukes av politiet og andre som er gitt særskilt tillatelse til det.

Skal befolkningen varsles med andre systemer i fredstid, gjelder reglene i dette kapittelet med mindre noe annet på forhånd er avklart med politiet.

§ 44 Sivilforsvarets varslingssignaler

Sivilforsvarets varslingssignaler er:

- a) *viktig melding – søk informasjon*: tre lange støt i tre signalserier med ett minutt pause mellom seriene

_____ _____ _____
_____ _____ _____
_____ _____ _____

- b) *alarm – søk dekning*: korte støt i omtrent ett minutt

— — — — — — — — — —

- c) *faren over*: ett langt støt i 1/2 minutt

Ingen må uten tillatelse fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap benytte

Sivilforsvarets varslingssignaler eller signaler som kan forveksles med disse.

§ 45 Tilkobling til Sivilforsvarets varslingssystem

Tilkobling til Sivilforsvarets varslingssystem krever tillatelse fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Den som har en slik tillatelse skal følge Sivilforsvarets retningslinjer og tekniske spesifikasjoner for å koble seg til. Den som kobler seg til Sivilforsvarets varslingssystem, skal selv dekke alle kostnadene med tilkoblingen, driften og vedlikeholdet av egne anlegg og tilkoblinger.

§ 46 Adgang til og bruk av eiendom

Den som eier eller bruker eiendom der et varslingsanlegg er installert eller planlegges etablert, skal til enhver tid gi Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Sivilforsvaret adgang til å etablere, vedlikeholde og føre tilsyn med Sivilforsvarets varslingssystem.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Sivilforsvaret har rett til å koble seg til eiendommens strømforsyning. Privat eier eller bruker gis etter avtale med Sivilforsvaret kompensasjon for bruken av eiendommen og strømforbruket.

§ 47 Krav til virksomheter som blir pålagt å etablere egen varslingsordning

Virksomheter som utgjør en særskilt risiko for omgivelsene, og som etter sivilbeskyttelsesloven § 16 tredje ledd blir pålagt å etablere en egen ordning for varsling av befolkningen i nærområdet, skal etablere en varslingsrutine for ordningen. Varslingsrutinen skal revideres minst én gang i året. Virksomheten skal selv dekke utgiftene til å etablere, drifte og vedlikeholde varslingsordningen.

Dersom det i ettertid av et pålegg etter første ledd har skjedd endringer i en arealplan eller reguleringsplan eller omlegging av en virksomhet, og disse endringene får betydning for risikovurderingen etter første ledd, skal Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap vurdere om fremtidige kostnader med varslingsordningen skal deles mellom flere virksomheter.

Kapittel 8 Rekvirering av fast eiendom, løsøre og rettigheter

§ 48 Grunnleggende vilkår for rekvirering

Alle andre muligheter skal, så langt det er mulig, være utnyttet før det er adgang til å rekvirere fast eiendom, løsøre eller rettigheter.

Den det rekvireres fra, skal ikke lide større ulempe eller skade enn nødvendig. Er løsøre rekvirert, og eieren eller brukeren tilbyr annet løsøre som erstatning, skal dette aksepteres såfremt det løsøret som tilbys er egnet for formålet.

§ 49 Krav til innholdet i en rekvisisjon

En rekvisisjon skal så nøyaktig som mulig angi

- a) hva som rekvireres, inkludert omfang eller mengde
- b) kvaliteten på det som rekvireres, eventuelt med tekniske spesifikasjoner og data
- c) hva som skal følge med av rettigheter, utstyr, utrustning, reservedeler og lignende
- d) en rimelig frist for å avstå det som rekvireres og perioden det avstås for
- e) stedet for overlevering av det som rekvireres

- f) andre elementer som er nødvendige for å oppfylle kravet.

§ 50 Plikten til å levere det som rekvireres

Den det rekvireres fra skal sørge for at det som rekvireres, oppfyller de kravene som er stilt.

Kan den det rekvireres fra ikke levere det som kreves, skal rekvirenten snarest mulig gjøres oppmerksom på det. Den det rekvireres fra skal likevel uten forsinkelse levere alt som kan leveres.

§ 51 Kvittering for gjennomført rekvirering

Når rekvireringen er gjennomført, skal den det rekvireres fra gis en skriftlig kvittering med opplysninger om hva som er avstått og mottatt, og tid og sted for avståelsen. Dersom det er avvik mellom rekvireringen og det som er avstått, skal dette angis og begrunnes.

§ 52 Erstatning som følge av rekvirering

Foreligger det ikke en avtale om erstatning som følge av rekvireringen, skal erstatningen fastsettes ved skjønn i samsvar med dagens alminnelige prisnivå.

Er det ikke bestemt noe annet, forfaller erstatningen til betaling så snart gjenstanden er i rekvirentens besittelse og erstatningen er fastsatt. Skal erstatning for en løpende ytelse betales periodisk, forfaller betaling av første termin på tilsvarende måte.

§ 53 Om lokal skjønnsnemnd

Skjønnsforretning etter § 54 første ledd avholdes av den lokale skjønnsnemnda, som oppnevnes av statsforvalteren ved behov. Nemnda opprettholdes så lenge behovet består.

Den lokale skjønnsnemnda skal ha tre medlemmer og tre varamedlemmer. Statsforvalteren oppnevner to av medlemmene med varamedlemmer. Ett av medlemmene skal være leder. Sivilforsvaret oppnevner et tredje medlem med varamedlem. Kriteriene i skjønnsprosessloven § 14 andre ledd og domstolloven § 53 gjelder ved oppnevningen.

Dersom et nemndsmedlem er inhabil etter forvaltningsloven § 6, skal medlemmet fratre og varamedlemmet kalles inn. Habilitetsspørsmål avgjøres etter forvaltningsloven § 8 andre og tredje ledd.

Nemndsmedlemmene plikter å møte til en skjønnsforretning. Dersom et nemndsmedlem ikke kan møte, kan lederen i skjønnsnemnda frita medlemmet, og varamedlemmet skal da kalles inn. Er lederen i tvil om et medlem skal fritas fra et møte, eller fritaket gjelder lederen selv, avgjør statsforvalteren spørsmålet.

Medlemmer og varamedlemmer av skjønnsnemndene gis godtgjøring som skjønnsmenn etter rettsgebyrforskriften. Reiseutgifter dekkes etter statens reiseregulativ.

§ 54 Skjønnsnemndas saksbehandling

Når det er avklart at det ikke kommer i stand en avtale om erstatning som følge av rekvireringen i, skal rekvirenten så raskt som mulig begjære skjønn. Begjæringen skal sendes statsforvalteren, med mindre forholdene i krig gjør det nødvendig med en annen fremgangsmåte. Rekvirenten skal i begjæringen gi skjønnsnemnda alle de opplysningene som er nødvendige for at saken kan tas opp til behandling.

Lederen av skjønnsnemnda skal så raskt som mulig innkalle nemndsmedlemmene, fastsette tid og sted for skjønnnet og varsle partene om det. Den det rekvireres fra, skal på oppfordring fra skjønnsnemnda legge fram rekvisisjonen og kvitteringen fra rekvirenten.

Dersom ingen møter for den det rekvireres fra, kan skjønnnet likevel avholdes såfremt nemnda finner det forsvarlig.

§ 55 Bevis

I den grad det er praktisk mulig skal skjønnsnemnda undersøke det som er gjenstand for skjønnnet, enten ved at det rekvirerte fremlegges eller ved befaring.

Skjønnsnemnda skal innhente uttalelser fra vitner og sakkyndige i den utstrekning den finner det nødvendig.

Skjønnsnemnda skal bygge skjønnnet på sine undersøkelser, partenes beskrivelser av det som rekvireres og andre innhentede opplysninger som er nødvendige for å kunne foreta et forsvarlig skjønn.

§ 56 Skjønnsnemndas avgjørelser

Før nemda tar saken opp til realitetsvurdering skal den kontrollere at tapet, skaden eller ytelsen er en følge av rekvireringen. Dersom grunnlaget for erstatningskravet ikke er rekvireringen eller dersom gjenstanden som er skadet ikke er rekvirert, skal nemda avvise kravet.

Skjønnsnemnda kan bare treffe avgjørelser når den er fulltallig.

Skjønnsnemnda treffer avgjørelser ved stemmeflertall. Er det ikke flertall for noe resultat, legges stemmene for høyere beløp sammen med de nærmest følgende stemmene til det blir flertall.

Skjønnsnemndas avgjørelse skal begrunnes skriftlig.

§ 57 Krav om protokoll fra hver skjønnsforretning

Etter at det er gjennomført en skjønnsforretning, skal skjønnsnemnda utforme en protokoll som underskrives av alle skjønnsmedlemmene. Protokollen skal angi

- a) skjønnsnemndas sammensetning
- b) tid og sted for skjønnsforretningen
- c) partene og eventuelle representanter
- d) at habiliteten er vurdert
- e) hva som ble krevd avstått med mengde og kvalitet
- f) grunnlaget for kravet og erstatningskravets størrelse
- g) hva nemnda finner bevist, begrunnelsen for skjønnnet og nemndas avgjørelse.

Skjønnsnemnda skal gi en bekreftet utskrift av protokollen til den det rekvireres fra.

§ 58 Klage

Skjønnsnemndas avgjørelse kan påklages til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Det samme gjelder der skjønnsnemnda avviser saken etter § 56 første ledd.

Kapittel 9 Straff og overtredelsesgebyr

§ 59 Straff

Overtredelse av § 5 første ledd, § 9 andre ledd, § 10 første, andre og tredje ledd, § 11, § 30 første ledd og § 50 i forskriften eller vedtak truffet i medhold av disse bestemmelsene, kan straffes etter sivilbeskyttelsesloven § 37.

§ 60 Overtredelsesgebyr

Sivilforsvaret kan ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på § 5 første ledd, § 9 andre ledd, § 10 første, andre og tredje ledd, § 11, § 16 andre ledd og § 30 første ledd.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på § 44 andre ledd, § 45, § 46, § 47 og § 50.

§ 61 Utmåling av overtredelsesgebyr

For handlinger og unnlatelser som nevnt i tabellen, ilegges overtredelsesgebyr etter følgende satser:

Unnlatelse eller handling	Størrelsen på overtredelsesgebyrene i kr
a) Unnlater å gi opplysninger av betydning for å vurdere om vedkommende skal pålegges tjenesteplikt, videre tjenestegjøring og for å holde personellregister oppdatert eller unnlater å dokumentere nevnte opplysninger	3 000
b) Unnlater å skriftlig bekrefte eller svare på innkallinger, varsel om og pålegg om tjenesteplikt eller øvrig informasjon om at tjenesteplikt er mottatt	3 000
c) Unnlater å møte på rekrutteringsmøtet	6 000
d) Unnlater å møte på kurs	8 000
e) Forlater tjenesten uten tillatelse	fra 4 000 til 8 000
f) Nyter alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler under tjenesten eller møter påvirket til tjeneste	4 000

Brytes et alternativ i første ledd på nytt innenfor en to-årsperiode, økes overtredelsesgebyret med 50 % for hver gjentakelse, men likevel innenfor rammen i tredje ledd.

For andre overtredelser enn de som er nevnt i første ledd utmåles overtredelsesgebyret individuelt.

For fysiske personer kan overtredelsesgebyret maksimalt utgjøre 0,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden.

For foretak kan overtredelsesgebyret maksimalt utgjøre 10 ganger grunnbeløpet i folketrygden.

§ 62 Forsinkelsesrente

Blir et overtredelsesgebyr ikke betalt ved forfall, påløper det forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven.

§ 63 Særlige bestemmelser om foreldelse ved overtredelse av bestemmelser om tilfluktsrom

Ved overtredelse av sivilbeskyttelsesloven § 20 andre, fjerde og femte ledd og § 21 første ledd, regnes foreldelsesfristen i sivilbeskyttelsesloven § 36 fra tidspunktet da det ulovlige forholdet ble avdekket.

Kapittel 10 Avsluttende bestemmelser

§ 64 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft **xx.xx.xxxx**. Fra samme tidspunkt oppheves

- forskrifter 10. juni 1955 nr. 5 om samordningen mellom politiet og sivilforsvaret
- forskrift 20. januar 1956 nr. 7 om Sivilforsvarets reserverte varslings signaler – bruk av private varslingsanlegg
- forskrifter 29. juni 1973 nr. 9785 for sivilforsvaret
- forskrift 10. mai 2017 nr. 577 om rekvisisjon av fast eiendom mv. for håndtering av Sivilforsvarets oppgaver
- forskrift 26. april 2018 nr. 634 om godtgjøring for tjeneste i Sivilforsvaret
- forskrift 16. desember 2019 nr. 1811 om midlertidig fritak fra tjeneste for tjenestepliktige i Sivilforsvaret
- forskrift 1. juli 2020 nr. 1456 om overtredelsesgebyr etter sivilbeskyttelsesloven.